

Fiskeri- og kystdepartementet
Norges Fiskarlag

KVOTEFORHANDLINGENE MED RUSSLAND FOR KVOTEÅRET 2014

Fiskebåt vil kommentere følgende forhold i tilknytning til kvoteforhandlingene mellom Norge og Russland for 2014:

- Kvotefastsettelsen for nordøstarktisk torsk
- Kvotefastsettelsen for nordøstarktisk hyse
- Kvotefastsettelse og fordeling av nordøstarktisk blåveite
- Kvotefastsettelse og fordeling av Sebastes Mentella (snabeluer)
- Kvotefastsettelse for lodde i Barentshavet
- Kvotefastsettelse, kvoteoverføring og russisk direktefiske etter nordøstarktisk sei
- Kvotebytte lodde og norsk vårgytende sild
- Øvrig kvotebytte
- Russisk bytte av torsk mot makrell fra Færøyane
- Kvotefleksibilitet i fisket etter nordøst arktisk torsk
- Kriteriet for yngelinnblanding i rekefisket
- Fritak for sjekkpunktpassering for rekestrålere
- Lisensiering av fartøyer
- Smutthullavtalen
- Forskningskvoter/forskningsavgift
- Bruk av sorteringsrist

Fiskebåt mener at Norge under årets forhandlinger **spesielt** må prioritere utfordringene for rekestrålfåten, samt forvaltningen og fordelingen av bestanden av snabeluer.

Kvotefastsettelsen for nordøstarktisk torsk

Fiskebåt anbefaler at den vedtatte forvaltningsstrategien for nordøst arktisk torsk følges ved kvotefastsettelsen for 2014. Det gir en totalkvote for nordøst arktisk torsk på 993.000 tonn, som innebærer en kvotenedgang på 7.000 tonn i forhold til årets kvote.

Fiskebåt mener fortsatt at dagens store torskebestand representerer en risiko for «balansen» i økosystemet i Barentshavet, og at bestanden ikke har vært optimalt beskattet og forvaltet. Stor kannibalisme og sterkt beitepress på andre arter som lodde, reker, hyse og uer reduserer verdiskapningen fra Barentshavet. For å sikre ei bærekraftig forvaltning av Barentshavet i tråd med økosystemtilnærmingen, mener Fiskebåt at Norge og Russland bør rette en henvendelse til ICES for en vurdering av om det bør settes en øvre grense for hvor stor en sentral predatorbestand som nordøstarktisk torsk bør være i økosystemet i Barentshavet.

Kvotefastsettelsen for nordøstarktisk hyse

I tilknytning til kvotefastsettelsen for 2013 anbefalte ICES en totalkvote på 238.000 tonn nordøstarktisk hyse, som var i samsvar med forvaltningsregelen. Som følge av pessimistiske

prognoser for bestanden, og etter råd fra blant annet næringen, valgte Norge og Russland å redusere kvoten til 200.000 tonn i 2013. Det innebar en kvotereduksjon for nordøstarktisk hyse på vel 37%, mens forvaltningsregelen innebærer at kvotene ikke skal endres med mer enn 25% når bestanden er innenfor sikre biologiske grenser.

ICES anbefaler at totalkvoten for nordøstarktisk hyse i henhold til forvaltningsregelen kuttes med ytterligere 25% til 150.000 tonn i 2014. ICES viser samtidig til at en totalkvote basert på Fpa ville vært 127.000 tonn.

Fiskebåt konstaterer at tilgjengeligheten av hyse har vært vesentlig bedre i 2013 enn ICES sine prognoser skulle tilsi. Det kan ha sammenheng med mangelfull kartlegging av bestanden, spesielt sørover langs kysten til 62N. Forskningen på nordøstarktisk hyse har generelt vært lite prioritert fra forskernes side, og det er vanskelig å ha tillit til bestandsberegningene. ICES innrømmer også at det er store svakheter i bestandsberegningene.

Den gode tilgjengeligheten av hyse har gitt store utfordringer for gjennomføringen av fisket etter nordøstarktisk torsk. Fiskebåt viser hysekvotens andel av torskekvoten falt fra 0,42 i 2012 til 0,20 i 2013. Det innebærer at mens det i gjennomsnitt kunne fiskes 42 tonn hyse pr 1000 tonn torsk i 2012, ble dette redusert med over 50% til 20 tonn hyse pr 100 tonn torsk i 2013. I ICES sitt kvoteforslag for 2014 er hyseandelen i forhold til torskekvoten redusert ytterligere med 25% til 0,15.

Fiskebåt frykter at det for mange fartøyer blir vanskelig å gjennomføre et torskefiske i Barentshavet dersom tilgjengeligheten av hyse fortsatt er god. Dette kan blant annet øke risikoen for utkast av hyse, og det vises i denne forbindelse til at det tidligere år er rapportert om et betydelig utkast av hyse i russisk sone der kontrollen er minimal.

Fiskebåt mener at kombinasjonen av bedre tilgjengelighet av hyse, og at bestanden ikke er kartlagt i hele sitt utbredelsesområde, gjør det forsvarlig å anbefale en høyere totalkvote av hyse enn det ICES foreslår. Fiskebåt vil imidlertid ikke gå lenger enn å foreslå det som ville vært totalkvoten dersom forvaltningsregelen ble benyttet både for kvotefastsettelsen i 2013 og 2014. Bruk av forvaltningsregelen ville gitt en totalkvote for nordøstarktisk hyse på 238.000 tonn i 2013, og med en ytterligere maksimal reduksjon i totalkvoten på 25% ville totalkvoten vært 178.500 tonn i 2014.

Fiskebåt mener at det med utgangspunkt i denne situasjonen vil være for dramatisk å redusere totalkvoten av nordøstarktisk hyse til 150.000 tonn i 2014. Fiskebåt vil foreslå å se bort fra avviket fra forvaltningsregelen i 2013, og gå tilbake på det opprinnelige forslaget fra ICES om en totalkvote på 238.000 tonn nordøstarktisk hyse i 2013. Legger vi til grunn en ytterligere 25% reduksjon for 2014, slik forvaltningsregelen gir grunnlag for, vil det innebære en totalkvote på 178.500 tonn i 2014.

Fiskebåt vil samtidig vise til at Norge helt frem til og med 2006 satte en egen hysekvote, såkalt kysthyse, på 5.000 tonn, som kom i tillegg til vår andel av kvoten av nordøstarktisk hyse. Dette ble definert til å være hyse som oppholdt seg i området mellom 62 og 67N. Fra og med 2007 la ICES til grunn at hele området nord for 62N skulle inkluderes i utbredelsesområdet og bestandsberegningene for nordøstarktisk hyse. Dette er imidlertid ikke gjennomført i praksis, i og med at hyse som befinner seg i dette området bare i begrenset grad er inkludert i bestandsberegningene.

Fiskebåt mener at Norge og Russland bør fastsette totalkvoten av nordøstarktisk hyse til 178.500 tonn i 2014. I tillegg må Norge og Russland bli enige om en strategi for en nødvendig styrking av forskningen på nordøstarktisk hyse. Dette vil Fiskebåt også komme tilbake til i en egen henvendelse.

Kvotefastsettelsen og fordeling av nordøstarktisk blåveite

Norge og Russland opphevet forbudet mot å drive et direktefiske etter blåveite i 2010. Det ble samtidig bestemt at totalkvoten skulle fastsettes til 15.000 tonn for perioden 2010 – 2012, hvorav Norge ble tildelt 51%, Russland 47% og tredjeland 4% av totalkvoten. Partene valgte imidlertid å avvike fra dette vedtaket ved å øke totalkvoten for blåveite til 18.000 tonn for 2012. For 2013 ble kvoten fastsatt til 19.000 tonn.

ICES innrømmer at de ikke vet veldig mye om blåveitebestanden. I tillegg er det stor uenighet blant norske og russiske forskere om bestandssituasjonen, og der russiske forskere mener at bestanden er langt større enn det norske forskere mener. Uenighet om alderslesingen er en av grunnene til dette. ICES gjentar sin kvoteanbefaling om at fangstene bør være under 15.000 tonn i 2014.

Fiskebåt viser til at forskningen på blåveite har vært prioritert etter at det direkte fisket ble stoppet fra og med 1992, og Norge og Russland bevilget seg i mange år romslige forskningskvoter. I lys av dette er det et paradoks at ICES fortsatt ikke har tilegnet seg større kunnskap om blåveitebestanden. Det kan synes som om partene har vært mer opptatt av å sikre verdiene som forskningskvotene gav, enn å drive kvalitetsforskning på blåveite.

Fiskebåt mener at det er vanskelig å fastsette en totalkvote med utgangspunkt i ICES sine beregninger. Fiskebåt konstaterer samtidig at både norske og russiske forskere mener at bestanden har hatt en positiv utvikling, og at blåveitebestanden meget godt tåler en beskatning av dagens omfang. Fiskebåt mener derfor at Norge og Russland vil stå på trygg biologisk grunn ved å fastsette en totalkvote for blåveite på 20.000 tonn i 2014.

Fiskebåt vil uttrykke sterk misnøye med fordelingen av blåveitebestanden mellom Norge og Russland. I forhold til alle normale kriterier for fordeling av bestander mellom land, skulle Norge ha en langt større andel av bestanden enn de 51% Norge blir tildelt i dag. Fiskebåt mener at Norge må kreve en langt større andel av blåveitebestanden, og vil anbefale at Norge tar initiativ til at partene setter ned en arbeidsgruppe med mandat til å vurdere forskningen på blåveitebestanden, kvotefastsettelsen og fordelingen.

Kvotefastsettelse og fordeling av Sebastes Mentella

I kvoterådet fra ICES i juni 2012 for snabeluer (Sebastes Mentella) ble det gitt åpning for at det kunne fiskes 47.000 tonn i 2013, som innebar en fiskedødelighet på 0,065. ICES sa videre at rekrutteringen til bestanden var dårlig i perioden 1996 til 2003, og at dette ville gi en redusert gytebestand de kommende årene. ICES beregnet samtidig at en gjennomsnittskvote på 40.000 tonn i perioden 2013 – 2020 ville gi en gytebestand lik dagens i 2020, på rundt 800.000 tonn.

I kvoterådet fra ICES i juni 2013 anbefaler ICES at kvoten for 2014 settes lik fangsten i 2013 (status quo catch), som er antatt å bli 24.000 tonn. ICES har da tatt utgangspunkt i at hele kvoten på 19.500 tonn snabeluer som NEAFC har vedtatt for internasjonalt farvann i Norskehavet blir fisket, samt 4.500 tonn bifangst i områder under norsk eller russisk fiskerijurisdiksjon.

Fiskebåt vil bemerke at det er liten konsistens mellom de to kvoterådene. ICES forklarer selv forskjellen med at kvoterådet som ble gitt i 2012 ignorerte usikkerheten i beregningsmodellene og rekrutteringsmønsteret, mens kvoterådet dette året i større grad tar hensyn til dette inntil en evaluering av forvaltningsstrategien er fullført. Fiskebåt tviler samtidig på at hele kvoten som er satt av NEAFC vil bli fisket i 2013.

ICES viser til at beregningsmodellen for snabeluer på en god måte fanger opp trender i gytebiomassen og rekrutteringen, men at det er stor usikkerhet til de absolutte tallene. ICES antar at gytebestanden av snabeluer kan være mellom 500.000 tonn og 1.500.000 tonn i 2013. ICES understreker selv hvor viktig det er å få gjennomført forskningstokt i hele utbredelsesområdet til snabeluer, både når de gjelder de pelagiske og bunnære komponentene. Fiskebåt er i den forbindelse tilfreds med at Havforskningsinstituttet gjennomfører et forskningstokt etter snabeluer med en innleid torsketråler nå i september.

I kvoteavtalen mellom Norge og Russland for 2013 ble det vedtatt at det ikke skulle åpnes for et direktefiske etter snabeluer på kontinentalsokkelen i Barentshavet. Partene var samtidig enige om å øke tillatt bifangst av snabeluer (og vanlig uer) ved fiske etter andre fiskeslag fra 15% til 20% i de enkelte fangster og av landet fangst. Russland byttet til seg 4.000 tonn uer og snabeluer fra Norge for å dekke inn den russiske bifangsten. Partene mente dessuten at fangsten av pelagisk snabeluer i det internasjonale havområdet i Norskehavet ikke skulle overstige 15.000 tonn i 2013 (men NEAFC fastsatte selv kvoten til 19.500 tonn).

Fiskebåt vil understreke at norske fiskere kommer svært dårlig ut i 2013 når det gjelder muligheten til å utnytte bestanden av snabeluer. Noen få norske trålere har anledning til å delta i det olympiske fisket etter snabeluer i Norskehavet, men fangstratene i dette fisket har vært for små til å gi norske trålere tilstrekkelig lønnsomhet. Ser vi på fangststatistikken for 2012 finner vi at det er Spania, Portugal og Russland som dominerer i det pelagiske snabeluerfisket i Norskehavet, med fangster på henholdsvis 1.599 tonn, 1.038 tonn og 2.714 tonn av en totalfangst på 7.317 tonn. Norske fartøyer deltok ikke i dette fisket i 2012. Dette illustrerer også hvorfor Russland kan ha andre interesser enn Norge i å fastsette en høy totalkvote for det olympiske fisket i Norskehavet.

Fiskebåt viser til at NEAFC-partene Norge, EU, Færøyane, Grønland, Island og Russland i april 2008 ble enige om å sette ned en arbeidsgruppe for å samle inn informasjon om Sebastes Mentella i ICES-områdene I og II. Bakgrunnen for dette arbeidet var i første rekke det omstridte «olympiske» fisket etter snabeluer i internasjonalt farvann i Norskehavet. Rapporten forelå i september 2009, og gir følgende bilde av sonetilhørigheten for snabeluerbestanden, fordelt på biomasse og antall:

Område	Biomasse	Antall
Norsk økonomisk sone (NØS)	68%	50%
Svalbardsonen	18%	31%
Russisk økonomisk sone (RØS)	<1%	2%
Smutthullet	<1%	<1%
Gråsonen	6%	14%
Smutthavet (Norskehavet)	5%	2%
Jan Mayen	2%	<1%
Island	<1%	<1%
Færøyane	<1%	<1%
EU	<1%	<1%

Fiskebåt konstaterer at det meste av bestanden har sonetilhørighet i norske områder, enten biomasse eller antall legges til grunn. Fiskebåt har tidligere anmodet departementet om å oppdatere fordelingen i samsvar med endringene av sonene som følge av delelinjeavtalen mellom Norge og Russland, og etter det vi forstår er det lagt til grunn at gråsoneandelen blir delt likt mellom Norge og Russland. Sannsynligvis er dette en romslig håndrekning til Russland, i og med at det omtrent ikke finnes snabeluer i RØS, og det er sterke grunner til å anta at det meste snabelueren i tidligere Gråsonen befinner seg i NØS.

Fiskebåt mener samtidig at det faktum at Russland de siste årene har byttet til seg en kvote av uer og snabeluer fra Norge, viser at også at Russland anerkjenner dette som en norsk bestand. I 2013 fikk Russland tildelt en kvote på 4.000 tonn uer og snabeluer som bifangst ved fiske etter andre fiskeslag i norsk sone.

Fiskebåt mener at det vil være en fordel om Norge og Russland blir enige om en strategi for forvaltningen og fordelingen av snabeluerbestanden. Sannsynligvis er det bare enighet mellom Norge og Russland som kan sikre at avsetningen til NEAFC ikke blir større enn det sonetilhørigheten i Norskehavet innebærer, rundt 5%. Enighet mellom Norge og Russland kan også sikre at det kun blir avsatt noen få prosent til tredjelds fiske av snabeluer i Svalbardsonen.

Fiskebåt innser samtidig at det blir utfordrende å komme til enighet med Russland om fordelingen av snabeluerbestanden. Med utgangspunkt i sonetilhørighet og historisk fiske i Svalbardsonen har Russland neppe krav på mer enn 10% av totalkvoten. Russland har imidlertid fått «blod på tann» etter at Norge har «akseptert» en meningsløs blåkveitefordeling, og dette må Norge sannsynligvis også slite med i uerforhandlingene.

Fiskebåt mener at dersom Russland ikke viser vilje til å godta en avtale som er basert på sonetilhørighetsprinsippet, bør Norge ikke inngå en avtale med Russland. Fiskebåt mener at Norge ikke bør gå lenger enn det tilbudet som allerede har vært fremsatt overfor Russland, og som så langt er avvist.

Fiskebåt mener at dersom det ikke blir enighet med Russland om fordelingen, må Norge forvalte bestanden av snabeluer som en norsk bestand, og akseptere at Russland fisker snabeluer i russisk sone dersom de finner tilgjengelige forekomster. Dette er den samme strategien som Norge følger når det gjelder forvaltningen av nordøstarktisk sei, der Russland også har fremsatt et kvotekrav.

Når det gjelder NEAFC vil det naturlige utgangspunktet for Norge i en slik situasjon å arbeide for at kvoten for Norskehavet blir fastsatt i henhold til sonetilhørighetsprinsippet, rundt 5%. Fiskebåt ser imidlertid at det kan bli utfordrende å dempe ambisjonene til medlemslandene i NEAFC dersom vi blir stående alene. Vi må i en slik situasjon håpe på at utviklingen med lave fangstrater i Norskehavet fortsetter, noe Havforskningsinstituttet mener at det er god sannsynlighet for.

Fiskebåt mener for øvrig at Norge ikke bør innvilge EU en kvote på 1.500 tonn snabeluer, som de har krav på dersom Norge åpner for et direktefiske i NØS, dersom EU kjører en uansvarlig linje i NEAFC.

Kvotefastsettelsen for lodde i Barentshavet

Fiskebåt legger til grunn at Norge og Russland vil følge den fastsatte forvaltningsstrategien ved kvotefastsettelsen for lodde i 2014. Fiskebåt har merket seg at havforskere har uttalt seg positivt om situasjonen for loddebestanden, blant annet som følge av utvidet beiteområde. Det er derfor grunn til å håpe på et fortsatt stort loddefiske, til tross for det enorme beitepresset som bestanden utsettes for av nordøstarktisk torsk. Fiskebåt er samtidig opptatt av at Norge og Russland sikrer at hele utbredelsesområdet for lodde blir kartlagt under høsttoktet.

Kvotefastsettelse, kvoteoverføring og russisk direktefiske etter nordøstarktisk sei

Kvotefastsettelsen for nordøstarktisk sei er for så vidt ikke noe tema i kvoteforhandlingene med Russland, men i og med at Russland får overført betydelige kvoter av sei fra Norge er

det nødvendig å kommentere dette. I tillegg er Fiskebåt opptatt av det russiske direktefisket etter nordøstarktisk sei.

Følgende tabell illustrerer utviklingen i TAC for nordøst arktisk sei i perioden 2006 – 2013, kvoteoverføringen av sei til Russland, og hvor mye av den russiske kvoten som kan fiskes i et direktefiske.

År	TAC nordøst arktisk sei	Kvoteoverføring til Russland	Russisk direktefiske
2006	193.500	10.000 tonn (5,2%)	Kun bifangst
2007	222.500	15.000 tonn (6,7%)	Kun bifangst*
2008	247.000	15.000 tonn (6,1%)	5.000 tonn
2009	225.000	15.000 tonn (6,7%)	7.000 tonn
2010	204.000	15.000 tonn (7,4%)	8.000 tonn
2011	173.000	15.000 tonn (8,7%)	8.000 tonn
2012	164.000	14.250 tonn (8,7%)	8.000 tonn
2013	140.000	14.250 tonn(10,2%)	6.500 tonn

*I utgangspunkt kun bifangst, men departementet gav senere tillatelse til et lite russisk direktefiske.

Fiskebåt viser til at Russland har fått overført en økende andel av totalkvoten av nordøstarktisk sei, og er over 10% for første gang i 2013. Russland har også med unntak for det siste året fått fiske en økende andel av kvoten i et omstridt direktefiske etter sei.

Fiskebåt viser til at ICES har lagt frem dystre og sprikende prognoser for utviklingen i bestanden av nordøstarktisk sei. ICES mener at det ikke er mulig å gi en kvoteanbefaling i henhold til forvaltningsregelen, men finner likevel å indikere at en videreføring av årets totalkvote på 140.000 tonn vil være innenfor målsettingen til forvaltningsregelen.

Fiskebåt er urolig over utviklingen i bestanden av nordøstarktisk sei. Fiskebåt viser blant annet til at dersom de såkalte cpue-tallene (fangst pr enhet) utelates i bestandsberegningene, som det kan være gode argumenter for å gjøre, står vi overfor en situasjon med en gytebestand godt under Bpa. Fiskebåt konstaterer samtidig at Norge bruker altfor små ressurser på seiforskningen, og at dette begrenser kunnskapen om bestanden.

Fiskebåt mener at det i denne situasjonen vil være uforsvarlig å fastsette neste års totalkvote av nordøstarktisk sei før resultatet av høstens kysttokt er klart. Fiskebåt frykter samtidig at det kan være nødvendig med et betydelig kvotekutt, og dersom gytebestanden kommer under Bpa vil kvotekuttet kunne bli mer enn 15%.

Når det gjelder kvoteforhandlingene med Russland, mener Fiskebåt at overføringen av nordøstarktisk sei må begrenses til maksimalt 8.000 tonn. Fiskebåt er samtidig opptatt av å begrense det russiske direktefisket etter sei i norsk økonomisk sone, som har vist seg å ha store negative konsekvenser for den norske flåten fordi tradisjonelle seifelt ikke får den troen de trenger. Fiskebåt ønsker primært et forbud mot et russisk direktefiske etter sei i norsk sone. Det kan subsidiært godtas at russiske fartøyer får drive et direktefiske etter sei nord for 70°10'N innenfor et kvantum som utgjør halvparten av overføringen (4.000 tonn).

Kvotebytte lodde og norsk vårgytende sild

Fiskebåt viser til at Norge og Russland gjennom en ekstraordinær avtale enkelte år har byttet lodde og sild. Som følge av lavere kvoter av sild går Fiskebåt imot at Norge bytter bort sild for lodde i 2014. Fiskebåt mener samtidig at det kan være interessant for norske fiskere å kjøpe ubenyttet loddekvote fra Russland, for eksempel gjennom Norges Sildesalgslag, og vil be om at partene diskuterer hvordan dette praktisk kan håndteres.

Øvrig kvotebytte

Fiskebåt mener at overføringene av sei fra Norge til Russland bør reduseres til maksimalt 8.000 tonn, og viser til kommentarene ovenfor om dette.

Overføringen av kolmule til Russland har de siste årene vært direkte knyttet til den norske kvoten av kolmule. Fiskebåt legger til grunn at det blir økte kolmulekvoter neste år, og dette vil bedre byttebalansen i norsk favør.

Fiskebåt viser til at det har vært økt interesse for å fiske reker i russisk sone i 2013, noe som har sammenheng med at tilgjengeligheten av reker ellers i Barentshavet har vært redusert. Fiskebåt mener at det er grunnlag for å be om en økning i rekekvoten i russisk sone i 2014, og vil foreslå at kvoten forsøkes økt fra 3.500 tonn til 4.000 tonn.

Fiskebåt viser til at spørsmålet om overføring av rødfisk fra Norge til Russland vil være helt avhengig av hva partene kommer frem til når det gjelder en avtale om forvaltningen og fordelingen av snabeluer.

Fiskebåt mener ellers at det er interessant å kjøpe mer hyse og steinbit fra Russland.

Russisk bytte av torsk mot makrell fra Færøyane

Fiskebåt viser til at Færøyane og Russland har foretatt et større kvotebytte mellom makrell og nordøst arktisk torsk i 2011, 2012 og 2013. Det er uholdbart at Russland kjøper makrell fra Færøyane i en situasjon der det ikke foreligger enighet om forvaltningen av makrell, og der Færøyane har fastsatt en egen makrellkvote som innebærer en langt høyere andel enn det Færøyane tradisjonelt har hatt av denne bestanden. Fiskebåt forventer at Norge tar opp dette forholdet i forhandlingene med Russland.

Kvotefleksibilitet i fisket etter nordøst arktisk torsk

Fiskebåt mener at det vil være positivt å etablere adgang til kvotefleksibilitet for nordøstarktisk torsk over årsskiftet for fartøyer som er regulert med fartøykvoter, både i kystfiskeflåten og havfiskeflåten, og har de siste årene foreslått at dette bør diskuteres med Russland. Fiskebåt er positiv til at Regjeringen fulgte dette opp i Sjømatmeldingen. Slik kvotefleksibilitet vil redusere fiskeflåtens vegring mot å sette av for store kvoter til høsten, samtidig som det vil kunne gi flåten et langt mer rasjonelt fiske på slutten av året. En slik ordning vil også fjerne behovet for omstridte ordninger som ferskfiskbonusordningen.

Fiskebåt mener at fartøyer som er regulert med fartøykvoter i fisket etter nordøst arktisk torsk bør få adgang til å overføre inntil 10% av fartøykvoten av nordøst arktisk torsk til neste år. Det bør samtidig tillates at litt av neste års kvote kan forskutteres, for eksempel begrenset til en kvote på inntil 5% av årets kvote.

Kriteriet for yngelinnblanding i rekefisket

Fiskebåt viser til at fiskerimyndighetene helt til det siste har hatt et godt og konstruktivt samarbeid med næringen for å forsøke å bedre rammebetingelsene for rekenæringen. Tildelingen av nye rekestråltillatelser var et tilbakeskritt for dette samarbeidet, men det er uansett nødvendig å arbeide videre med utfordringene til rekestrålerflåten.

Fiskebåt viser til at Fiskeridirektoratet har gjort nye beregninger i henhold til den bioøkonomiske modellen som åpner opp for en kraftig liberalisering av yngelinnblandingskriteriene i rekefisket. Det var bare et feilskjær som førte til at disse ikke

ble foreslått i forrige forhandlingsrunde med Russland, men norske myndigheter har likevel langt på vei praktisert disse nye kriteriene det siste året. Fiskebåt mener at det er nødvendig å fastsette de nye kriteriene i forskrift, og mener det vil være en fordel, men ikke en forutsetning, at Norge og Russland greier å bli enige om dette. Fiskebåt forventer at Norge prioriterer dette spørsmålet under årets forhandlinger med Russland. Det bør også avtales smidige ordninger for åpning av stengte rekefelt.

Fritak for sjekkpunktpassering for rekefartøyer

Fiskebåt viser til at det ble innført et nytt nordlig sjekkpunkt i tilknytning til loddefisket i russisk sone i 2010. Mer konkret ble sjekkpunktet Sever -2 etablert i posisjon N72°40' Ø32°00' ved en forordning av 15. februar 2010. Dette sjekkpunktet gjaldt i utgangspunktet kun for loddefisket, mens øvrige fartøyer som tidligere måtte benytte Sever -1 (N70°10' Ø32°00'). Gjennom en ny forordning (ordre) av 4. februar 2011 ble det besluttet av russiske myndigheter at Sever -2 kunne brukes av alle fartøyer, og i følge Fiskeridirektoratet er dette sjekkpunktet operativt.

Fiskebåt har vist til at dette nye sjekkpunktet fortsatt ikke er langt nok nord til at det tilfredsstiller rekeflåtens behov når det gjelder utnyttning av rekekvote i russisk sone. Fiskebåt ser samtidig at det på bakgrunn av tidligere forsøk kan være utfordrende å få på plass et mer nordlig sjekkpunkt på russisk side.

Fiskebåt vil på denne bakgrunn anmode den norske forhandlingsdelegasjonen om å arbeide for et fritak for sjekkpunktpassering for fartøyer som utelukkende fisker reker på den aktuelle turen. Fiskebåt vil konkret foreslå at fartøyer som er på reketurer slipper å gå innom sjekkpunkt ved forflytning mellom norsk og internasjonalt farvann og russisk sone. Fiskebåt forutsetter uansett at fartøyene må følge vanlige prosedyrer når det gjelder meldinger om inngang i en ny sone.

Lisensiering av fartøyer

Lisensavtalen mellom Norge og Russland innebærer at det må søkes om ny lisens ved bytte av skipper og endring av fartøyets kvote. Dette er en ordning som medfører mye ekstraarbeid for næringen og myndighetene, i tillegg til at fartøyene risikerer å måtte vente flere dager på å få utstedt ny lisens. Fiskebåt mener at Norge fortsatt må arbeide for å forenkle lisensavtalen. Fiskebåt mener at det i de minste må bli adgang til å føre opp to skipper på lisensen. Informasjon om det enkelte fartøys kvote bør samtidig kunne innhentes i et eget register, og ikke føres på lisensene.

Smutthullavtalen

Gjennom trepartsavtalen av 15. mai 1999 mellom Norge, Island og Russland om visse samarbeidsforhold på fiskeriområdet (Smutthullsavtalen), ble det inngått en avtale som gjorde slutt på det uregulerte islandske fisket på regulerte bestander i internasjonalt område i Barentshavet. I tillegg ble det inngått en tosidig avtale mellom Norge og Island, også av 15. mai 1999, som regulerer byttet av fisk mellom Island og Norge.

Etter den tosidige avtalen som er inngått kan Island i sesongen 2013 fiske 9.141 tonn nordøst-arktisk torsk i NØS nord om 62°N. For 2012 var tilsvarende kvote 6.835 tonn. I tillegg kommer en bifangstkvote av andre arter i torsk fisket på 30 prosent. Som kompensasjon for den islandske torsk kvoten har norske fiskere en bunnfiskkvote og en loddekvote i Islands økonomiske sone (IØS). Bunnfiskkvoten ligger fast på 500 tonn pluss bifangst. Loddekvoten blir justert i takt med totalkvoten for nordøst-arktisk torsk. For 2012/2013 var kvoten 26.111 tonn, og ifølge avtalen har Norge krav på 34.921 tonn lodde for fiske i 2013/2014.

Fiskebåt har vært kritisk til Smutthullavtalen, fordi den gir Island langt større fiskerettigheter enn de selv gir bort. Avtalen ble i tillegg inngått samtidig som det islandske fisket i Smutthullet var i ferd med å tørke ut. Fiskebåt har gjentatte ganger anbefalt at avtalen ble sagt opp og reforhandlet. Regjeringen hadde anledning til å si opp avtalen både i 2002, 2006 og 2010, men valgte ikke å gjøre dette. Neste mulighet til å si opp avtalen for reforhandling er i juni 2014.

Fiskebåt vil spesielt vise til at spørsmålet om en oppsigelse av avtalen i 2006 ble drøftet i Stortinget. I komiteinnstillingen fra Næringskomiteen heter det om dette:

”Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at Høyre/opposisjonen har anbefalt at Smutthullavtalen reforhandles for å oppnå en bedre balanse til Norge. Etter flertallets oppfatning kan et brudd med etablerte avtaler sette forvaltningen av fiskeriene i dette området i fare. Flertallet viser til at spørsmålet om reforhandling av Smutthullavtalen har vært oppe til behandling hos utenriksministeren og fiskeri- og kystministeren i forbindelse med at fristen for oppsigelse av avtalen løp ut i juni 2002 og juni 2006.

Avtalen mellom Norges regjering, Islands regjering og Den russiske føderasjons regjering om « visse samarbeidsforhold på fiskeriområdet » (Smutthullavtalen) ble inngått i 1999. Flertallet viser til at avtalen kom i stand på bakgrunn av det betydelige islandske fisket i det internasjonale farvannet «Smutthullet» i Barentshavet fra 1993 av, og prinsipiell uenighet om forvaltning av fisket utenfor 200 nautiske mil.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at i forbindelse med inngåelsen av «Smutthullavtalen» i 1999 uttalte utenrikskomiteen i [Innst.S.nr.241](#) (1998-1999):

«Ved revisjon av protokollen bør det være et mål for Regjeringen å søke en utjevning av kvotefordelingen for å oppnå en bedret balanse mellom den kvote islandske fartøyer kan ta i norsk sone og den kvote norske fartøyer kan ta i islandsk sone.»

Disse medlemmer er kjent med at Fiskebåtrederne Forbund tok initiativ til reforhandling for å oppnå en mer balansert avtale i 2006 og i 2002. Regjeringen avslo å be om revisjon ut fra en helhetsvurdering. Det er tre år (4 år – vår bemerkning) mellom hver mulighet til revisjon. Disse medlemmer mener Regjeringen bør ta initiativ til reforhandling ved neste revisjonsmulighet med sikte på å bedre balansen til Norges fordel, eventuelt orientere Stortinget om årsaken til ikke å be om en revisjon.”

Fiskebåt konstaterer at de partiene som nå sannsynligvis vil danne Regjering anbefalte at avtalen ble sagt opp og reforhandlet ved første korsvei med sikte på å bedre balansen til Norges fordel. Fiskebåt legger til grunn at dette fortsatt er disse partienes posisjon, og forutsetter at Fiskeri- og kystdepartementet følger opp dette.

Fiskebåt mener at det vil være en fordel, men ingen forutsetning, at Norge og Russland opptrer samlet i forhold til Island når det gjelder oppsigelse/reforhandling av denne avtalen. Fiskebåt vil derfor oppfordre norske myndigheter om å diskutere dette spørsmålet med sin russiske motpart under årets kommisjonsmøte.

Forskningskvoter - forskningsavgift

Fiskebåt viser til at Norge er i ferd med å innføre en forskningsavgift som skal erstattes dagens bruk av forskningskvoter. Fiskebåt legger til grunn at Russland fortsatt har behov for

å fastsette romslige forskningskvoter, og at Norge må gjøre det samme. Fiskebåt mener det er viktig å protokollere at forskningskvote som ikke blir benyttet, kan fordeles til det enkelte lands fiskere. Dette har også vært praksis de siste årene.

Bruk av sorteringsrist

Fiskebåt viser til at det er et generelt påbud om å bruke sorteringsrist i trålfisket etter nordøstarktisk sei, hyse og torsk. Norge har imidlertid innført et unntak i et område der det tradisjonelt fiskes mye stor hyse. Fiskebåt viser samtidig til at en arbeidsgruppe bestående av representanter fra Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet, redskapsprodusenter og næringen har foreslått å åpne for nye fritak for bruk av sorteringsrist i områder og perioder der det ikke er problemer med innblanding av undermåls fisk. Det er også innført fritak for bruk av sorteringsrist under utprøving av et nytt fangstbegrensningssystem.

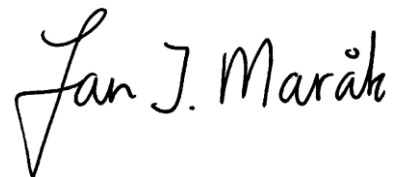
Fiskebåt mener at Norge og Russland bør diskutere denne utviklingen, og justere teksten i protokollen slik at det blir adgang til å innføre mer fleksible ordninger når det gjelder bruk av sorteringsrist i fisket etter nordøstarktisk sei, hyse og torsk.

Vennlig hilsen

FISKEBÅT

Audun Maråk

Jan Ivar Maråk

Kopi: Havforskningsinstituttet
Fiskeridirektoratet
FHL
Norsk Sjømannsforbund